

provincie **HOLLAND**
ZUID

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder
Ons kenmerk
PZH-2021-0001872
DOS-2021-0001872
Uw kenmerk
-
Bijlagen
3

Onderwerp
Beroep inzake het vastgestelde bestemmingsplan
Nieuw-Rhijngest Zuid (wonen), gemeente
Oegstgeest

Edelachtbare heer, vrouwe,

Hierbij stellen wij beroep in tegen het door de gemeenteraad van de gemeente Oegstgeest op 1 juli 2021 vastgestelde bestemmingsplan Nieuw-Rhijngest Zuid (wonen).

A. Proces

A1. Ontvankelijkheid van het beroep

Op 29 april 2021 hebben Gedeputeerde Staten (hierna: GS) een zienwijze ex artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan Nieuw-Rhijngest Zuid (wonen) (hierna: het bestemmingsplan) vanwege strijdigheid met het provinciaal ruimtelijk beoordelingskader zoals is vastgelegd in het Omgevingsbeleid (PZH-2021-774838751; zie bijlage 1).

Het Omgevingsbeleid bestaat uit de Omgevingsvisie Zuid-Holland (hierna: de Omgevingsvisie), het Programma ruimte en de Omgevingsverordening Zuid-Holland (met name Afdeling 3.2, 6.2 en artikel 6.40; hierna: de Omgevingsverordening), zoals vastgesteld op 20 februari 2019 en op 1 april 2019 in werking getreden.

De zienwijze betrof het onderdeel archeologie. Omdat naar onze mening de zienwijze onvoldoende is opgevolgd, verzoeken wij uw Afdeling om ons beroepschrift inzake het bestemmingsplan ontvankelijk te verklaren (zie onder B voor de inhoudelijke toelichting op het beroepschrift).

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

A2. Poging tot aanpassing van het bestemmingsplan

Naar aanleiding van de zienswijze heeft de gemeente ons op 19 mei 2021 ambtelijk in kennis gesteld van de Nota zienswijzen (versiedatum 11 mei 2021; zie bijlage 2). Of dit de definitieve Nota zienswijzen is, kan niet worden vastgesteld, omdat noch op www.ruimtelijkeplannen.nl, noch op de site van de gemeente, de Nota zienswijzen als bijlage bij de planstukken is gevoegd. Wat er verder ook van zij, op de begeleidende mail van de gemeente is op 28 mei 2021 ambtelijk een reactie gegeven, waarin is aangegeven dat op onderdelen het bestemmingsplan nog steeds strijdig is met het provinciaal ruimtelijk beoordelingskader (zie bijlage 3). Om een rechtsgang te voorkomen tussen overheden is in de betreffende mailwisseling het aanbod gedaan om in een overleg de zienswijze nader toe te lichten en zijn daarin tevens suggesties gedaan om het bestemmingsplan alsnog in overeenstemming te krijgen met het provinciaal ruimtelijk beoordelingskader. Daartoe bleek, ook na telefonisch navraag, de gemeente niet toe bereid.

A3. Overweging reactieve aanwijzing of beroep

Op grond van artikel 3.8 lid 6 Wro hebben GS de mogelijkheid om een reactieve aanwijzing te geven ten aanzien van het plan. Wij hebben hier niet voor gekozen, omdat we met een reactieve aanwijzing alleen delen van het bestemmingsplan buiten werking kunnen stellen die in strijd zijn met de Omgevingsverordening. Het buiten werking stellen van de regels voor archeologie biedt dan geen soelaas, want juist nodig, waardoor de bescherming van de archeologische waarden dan alleen gewaarborgd zou kunnen worden door alle ontwikkelingsmogelijkheden uit het bestemmingsplan te halen. Dit is om twee redenen niet wenselijk. Ten eerste wordt met het buiten werking stellen van de regels terug gevallen op de huidige bestemmingsregels, die ook onvoldoende archeologische bescherming bieden. Ten tweede houden we daarmee een ook door de provincie gewenste woningbouwontwikkeling tegen.

Om die reden stellen wij een beroep in met het doel daarmee af te dwingen, dat het bestemmingsplan in overeenstemming wordt gebracht met het provinciaal ruimtelijk beoordelingskader, in het bijzonder onze beschermingsregels ten aanzien van archeologie.

B. Beroepsgronden

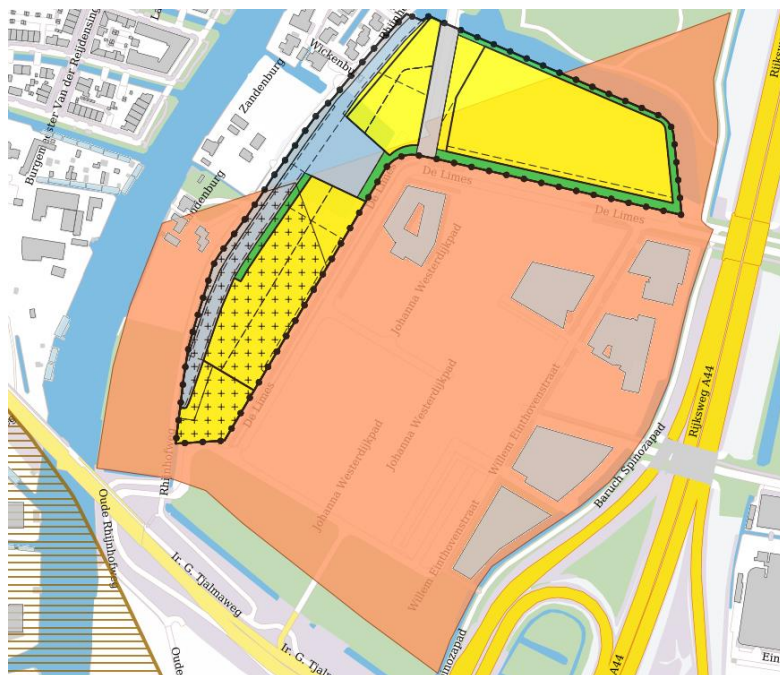
B1. Op de verbeelding van het bestemmingsplan komt de aanwijzing 'Waarde – Archeologie – 4' niet overeen met de aanwijzing van gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 8 in bijlage II van de Omgevingsverordening.

Bekende en te verwachten archeologische vindplaatsen zijn benoemd in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (hierna: CHS) en dienen beschermd te worden. Op basis van artikel 38a van de Monumentenwet zijn overheden gehouden om bij de vaststelling van bestemmingsplannen rekening te houden met de in de grond aanwezige, dan wel te verwachten monumenten. De CHS is daarbij uitgangspunt.

Voor de in de CHS opgenomen terreinen met hoge en zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarden geldt dat de bescherming daarvan van provinciaal belang is. Deze gebieden worden daarom ook beschermd via de Omgevingsverordening. In artikel 6.27 lid 1 is daarvoor de volgende instructieregel opgenomen:

Een bestemmingsplan voor gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische waarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 8 in bijlage II, bevat bestemmingen en de daarbij behorende regels die de bekende archeologische waarden beschermen.

Wij merken op dat op de verbeelding van het bestemmingsplan de aanwijzing 'Waarde – Archeologie – 4' (op onderstaande verbeelding gemarkeerd met plusjes) niet overeenkomt met de aanwijzing van gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 8 in bijlage II van de Omgevingsverordening (op onderstaande verbeelding rood/oranje gemarkeerd). Slechts op een deel van het bestemmingsplangebied rust de aanwijzing 'Waarde – Archeologie – 4', terwijl de aanwijzing van gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 8 in bijlage II van de Omgevingsverordening, een groter deel van het bestemmingsplangebied omvat. Voor een aanzienlijk deel van het bestemmingsplangebied wordt daarmee niet de archeologische bescherming geboden, die op grond van de Omgevingsverordening wel geboden zou moeten worden. De aanwijzing 'Waarde – Archeologie – 4' op de verbeelding van het bestemmingsplan dient dan ook in overeenstemming te worden gebracht met de aanwijzing van gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 8 in bijlage II van de Omgevingsverordening.

B2. De wijzigingsbevoegdheid, zoals opgenomen in artikel 8.5, onder a van de regels, is in strijd met artikel 6.27 van de Omgevingsverordening.

In artikel 6.27, lid 1, 2 en 3 van de Omgevingsverordening zijn instructieregels opgenomen voor het bestemmen en beschermen van gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde:

1. *Een bestemmingsplan voor gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische waarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 8 in bijlage II, bevat bestemmingen en de daarbij behorende regels die de bekende archeologische waarden beschermen.*
2. *De regels, bedoeld in het eerste lid, voorzien in elk geval in een verbod op werken of werkzaamheden waarbij de bodem tot meer dan 30 cm onder het maaiveld wordt geroerd, tenzij:*
 - a. *door middel van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden niet worden aangetast, of*
 - b. *het werken of werkzaamheden betreffen die naar hun aard de archeologische waarden niet aantasten.*
3. *In afwijking van het tweede lid kan het bevoegd gezag bij uitzondering besluiten tot behoud van de archeologische waarden 'ex situ', als andere belangen prevaleren.*

We merken op dat, voor zover de gronden op de verbeelding van het bestemmingsplan zijn aangeduid met een aanwijzing 'Waarde – Archeologie – 4' (zie ook de eerste beroepsgrond B1.), de instructieregels uit de Omgevingsverordening, behoudens de hiernavolgende beroepsgrond (B3.), overeenkomstig zijn overgenomen in de regels.

Echter, in artikel 8.5, onder a van de regels is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om "*de dubbelbestemming Waarde - Archeologie - 4 geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van inventariserend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn*", die wij wel in strijd achten met onze instructieregels uit de Omgevingsverordening, althans zo lang op kaart 8 in bijlage II van de Omgevingsverordening de gronden zijn aangewezen als gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde.

Onzes inziens kunnen de hier bedoelde onderzoeken er slechts toe strekken, dat daarmee voldaan kan worden aan de verplichtingen die volgen uit artikel 6.27, lid 2, onder a van de Omgevingsverordening.

Zo lang op kaart 8 in bijlage II van de Omgevingsverordening de gronden zijn aangewezen als gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische verwachtingswaarde, dient een overeenkomstige aanwijzing met bijbehorende regels in het bestemmingsplan in stand te blijven en achten wij een daarmee strijdige wijzigingsbevoegdheid niet uitvoerbaar.

B3. Het verbod, zoals opgenomen in artikel 8.3, lid 1, onder a van de regels, is in strijd met artikel 6.27, lid 2 van de Omgevingsverordening

In artikel 8.3, lid 1, onder a van de regels is een ondergrens opgenomen van 100 m², waaronder het verbod en de daarbij behorende verplichtingen dan niet gelden. Dit is in strijd met het verbod, zoals die is geformuleerd in artikel 6.27, lid 2 van de Omgevingsverordening, waarin zo'n

ondergrens van 100 m² niet is opgenomen. De ondergrens van 100 m² dient daarom uit artikel 8.3, lid 1, onder a van de regels te worden gehaald.

B4. Gebrekkige motivering, onvoldoende gefundeerde conclusies en onvolledige doorwerking in de regels.

In de toelichting op het bestemmingsplan is over archeologie het volgende opgenomen:

De resultaten van het archeologisch onderzoek zijn opgenomen in het evaluatierapport van de definitieve opgraving (Bijlage 13 Evaluatierapport archeologie) en het eindrapport (J. de Bruin, C. Bakels & F. Theuws: Oegstgeest. A riverine settlement in the early medieval world system). Uit deze rapporten blijkt dat het hele gebied archeologisch onderzocht is en dat de kans op het aantreffen van archeologische sporen in het plangebied zeer klein is. Het gebied werd op 26 september 2017 bij besluit van het college van burgemeester en wethouders van Oegstgeest vrijgesteld van toekomstig archeologisch onderzoek (Bijlage 14 Brief vrijgave archeologie). Eerder was dit gebied ook reeds vrijgesteld van archeologisch onderzoek door de Provincie Zuid-Holland (Bijlage 15 Brief vrijgave archeologie Provincie).

[...]

Conclusie

[...] Ondanks het feit dat de kans zeer klein is dat in het plangebied nog archeologische resten aanwezig zijn, is op verzoek van de provincie in de regels de dubbelbestemming 'Waarde archeologie 4' opgenomen om te borgen dat de in de provinciale verordening benoemde archeologische belangen op juiste/voldoende wijze worden beschermd.

Daarover merken we het volgende op:

- Niet duidelijk wordt hoe op basis van het evaluatierapport van de Universiteit Leiden (bijlage 13 bij de toelichting, het eindrapport waarnaar wordt verwezen ontbreekt overigens) tot de conclusie wordt gekomen dat de kans op het aantreffen van archeologische sporen in het plangebied zeer klein is.
- Niet duidelijk wordt waarom niet het gehele gebied, waarop de instructieregels van de Omgevingsverordening rusten, wordt aangeduid als 'Waarde – Archeologie – 4'. Refererend naar een verzoek van de provincie (zie bovenstaande conclusie) zou dat logisch zijn en is dat ook ambtelijk meerdere malen zo aangegeven.
- Los van de vraag op basis van welke juridische grondslag gebieden vrijgegeven kunnen worden voor archeologisch onderzoek (bijlagen 14 en 15 bij de toelichting), kan dat onzes inziens nooit de grondslag zijn om in afwijking van de instructieregels uit de Omgevingsverordening een kleiner gebied met 'Waarde – Archeologie – 4' met bijbehorende regels aan te wijzen dan volgens de betreffende instructieregels uit de Omgevingsverordening (zie ook de eerste beroepsgrond B1.) Overigens betreft bijlage 14 bij de toelichting niet het besluit op 26 september 2017 van het college van burgemeester en wethouders van Oegstgeest, maar een betreffend advies op basis van het in bijlage 13 bij de toelichting opgenomen onderzoek van de Universiteit Leiden (tevens initiatiefnemer voor het bestemmingsplan) aan het college.

Conclusie

Wij verzoeken uw Afdeling ons beroep gegrond te verklaren en het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan te vernietigen en de raad op te dragen het bestemmingsplan in overeenstemming te brengen met het provinciale beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
loco-secretaris, voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

drs. J. Smit

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

1. Burgemeester en wethouders van de gemeente Oegstgeest, Postbus 1270, 2340 BG OEGSTGEEST.